

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΧΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ιστορία της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα: Το 'παράδειγμα' των Φιλοσοφικών Σχολών

Ενότητα: Καθηγητές

Βασίλειος Φούκας
Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

«Οι καθηγητές της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών και Θεσσαλονίκης 1926-1940»

Εισηγήτριες :

Βασιλική Αλατά, Νίκη Καρτσέλου, Ελισσάβητ Παπασλάνη
και Βασιλική Χαριτίδου

Σεμινάριο 10ο

Ιστορικό πλαίσιο Φιλοσοφικής Σχολής Αθήνας

- 1904: Φιλοσοφικό και Φιλολογικό τμήμα.
- 1932: Νόμος 5343.
- Τέσσερα πτυχία.
- Γενική συνέλευση καθηγητών: επίτιμοι, ομότιμοι, τακτικοί, έκτακτοι, υφηγητές.
- Έδρες: 18-τακτικοί, 10-έκτακτοι.
- Ανώτατο διοικητικό όργανο: Γενική συνέλευση καθηγητών.
- Εργαστήρια πειραματικής ψυχολογίας και πειραματικής παιδαγωγικής.
- Ορισμός σπουδαστηρίων.

Ιστορικό πλαίσιο Φιλοσοφικής Σχολής Θεσσαλονίκης

- Έτος ίδρυσης : 1925 - Έτος λειτουργίας : 1926.
- Απόφαση ίδρυσης : Αλέξανδρος Παπαναστασίου.
- Έναρξη Σχολής : 15 καθηγητές και 65 φοιτητές.
- Διοικητικό προσωπικό : τακτικοί ,έκτακτοι καθηγητές και υφηγητές.
- Δυο κατευθύνσεις και πέντε πτυχία.
- Ανώτατο διοικητικό όργανο : Γενική συνέλευση καθηγητών.
- Θεσμός υφηγεσίας .
- Διδακτικό προσωπικό : τρεις καινοτομίες.

Καθηγητές Φιλοσοφικής σχολής Αθηνών 1926-1940

- Εξαρχόπουλος Ν. (1907)
- Μενάρδος Σ. (1911)
- Βορέας Θ. (1911)
- Αδαμαντίου Α. (1911)
- Κακριδής Θ. (1913)
- Κουγέας Σ. (1919)
- Σκάσσης Ερρ. (1920)
- Πεζόπουλος Ε. (1922)
- Καλιτσουνάκης Ι. (1924)
- Κεραμόπουλος Α. (1924)
- Λορεντζάτος Π. (1924)
- Άμαντος Κ. (1925)

Καθηγητές Φιλοσοφικής σχολής Αθηνών 1926-1940

- Λογοθέτης Κ. (1925)
- Βέης Ν. (1925)
- Βολονάκης Μ. (1925)
- Αρβανιτόπουλος Α. (1926)
- Αναγνωστόπουλος Γ. (1927)
- Οικονόμος Γ. (1928)
- Κουκουλές Φ. (1931)
- Συκουτρής Ι. (1934)
- Καπνουκάγιας Χ. (1934)
- Βλάχος Ν. (1934)
- Χατζής Α. (1936)
- Γεδεών Σ. (1937)
- Σταματάκος Ι. (1937)

Καθηγητές Φιλοσοφικής σχολής Αθηνών 1926-1940

- Θεοδωρακόπουλος Ι. (1939)
- Ζακύθηνος Ι. (1939)
- Ορλανδός Α. (1939)
- Δασκαλάκης Α. (1939)
- Μαρινάτος Σ. (1939)

Καθηγητές Φιλοσοφικής Θεσσαλονίκης 1926-1940

- Αποστολάκης Ιωάννης (1926)
- Βογιατζίδης Ιωάννης (1926)
- Γρατσιάτος Γεώργιος (1926)
- Θεοδωρίδης Χαράλαμπος (1926)
- Κοντογιάννης Παντελής (1926)
- Κυριακίδης Στίλπων (1926)
- Λάσκαρις Μιχαήλ (1926)
- Παπαδόπουλος Ιωάννης (1926)
- Παπαδάκης Νικόλαος (1926)
- Σιγάλας Αντώνιος (1926)
- Σωτηριάδης Γεώργιος (1926)
- Τριανταφυλλίδης Μανόλης (1926)
- Τσουντας Χρήστος (1926)

Καθηγητές Φιλοσοφικής Θεσσαλονίκης 1926-1940

- Χαριτωνίδης Χαρίτων (1926)
- Χατζηδάκης Γεώργιος (1926)
- Σακελλαρίου Γεώργιος (1927)
- Χατζής Αντώνιος (1927)
- Βελέλης Λάζαρος (1928)
- Δελμούζος Αλέξανδρος (1928)
- Πελεκίδης Ευστράτιος (1928)
- Ρωμαίος Κωνσταντίνος (1928)
- Ευαγγελίδης Δημήτριος (1929)
- Θεοδωρακόπουλος Ιωάννης (1930)
- Κακριδής Ιωάννης (1930)
- Ιμβριώτης Ιωάννης (1932)

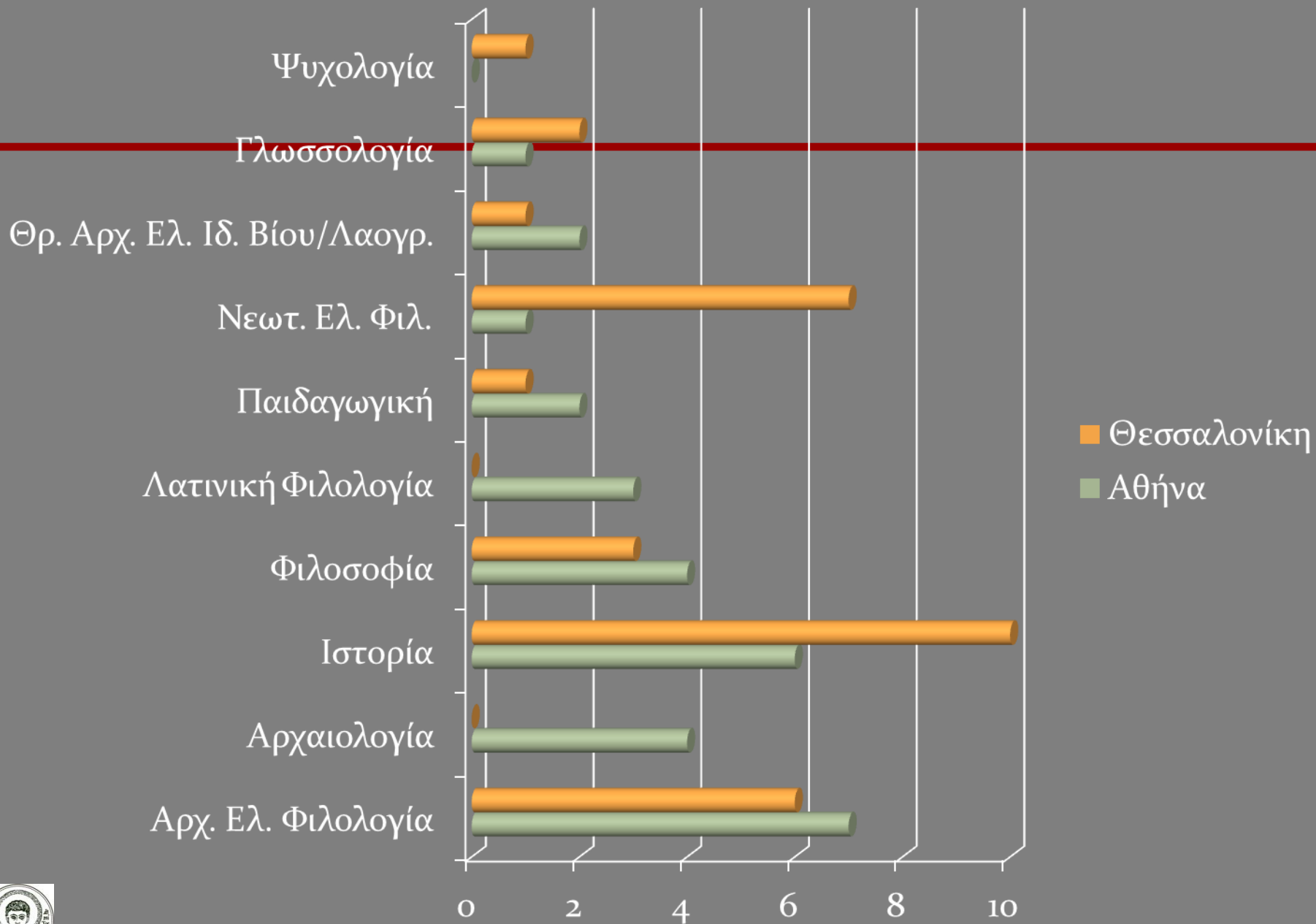
ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΑΘΗΝΑ-ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

1. ΕΔΡΕΣ

2. ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ

3. ΣΠΟΥΔΕΣ

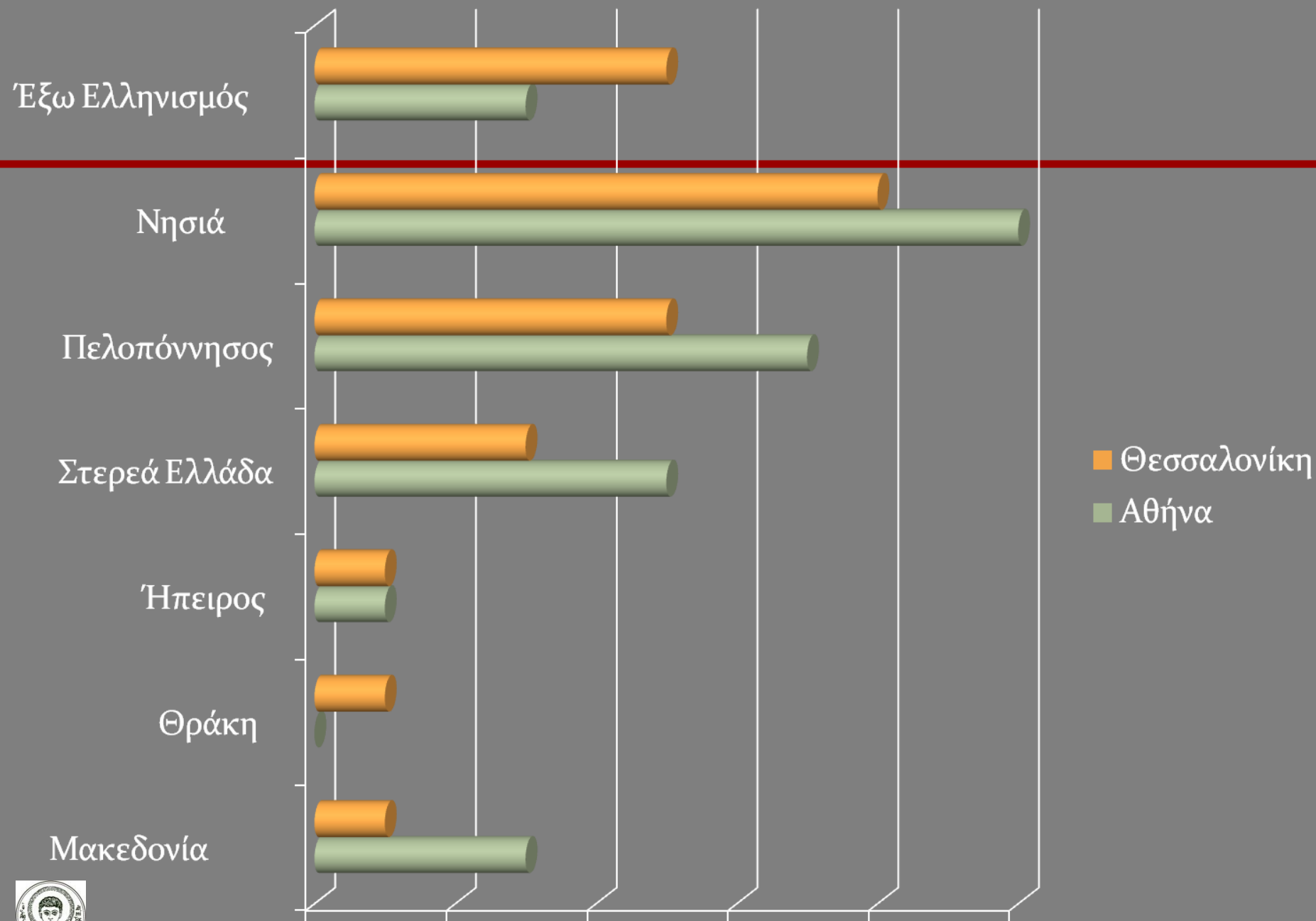

Ιστορία της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα: Το 'παράδειγμα' των Φιλοσοφικών Σχολών

Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής

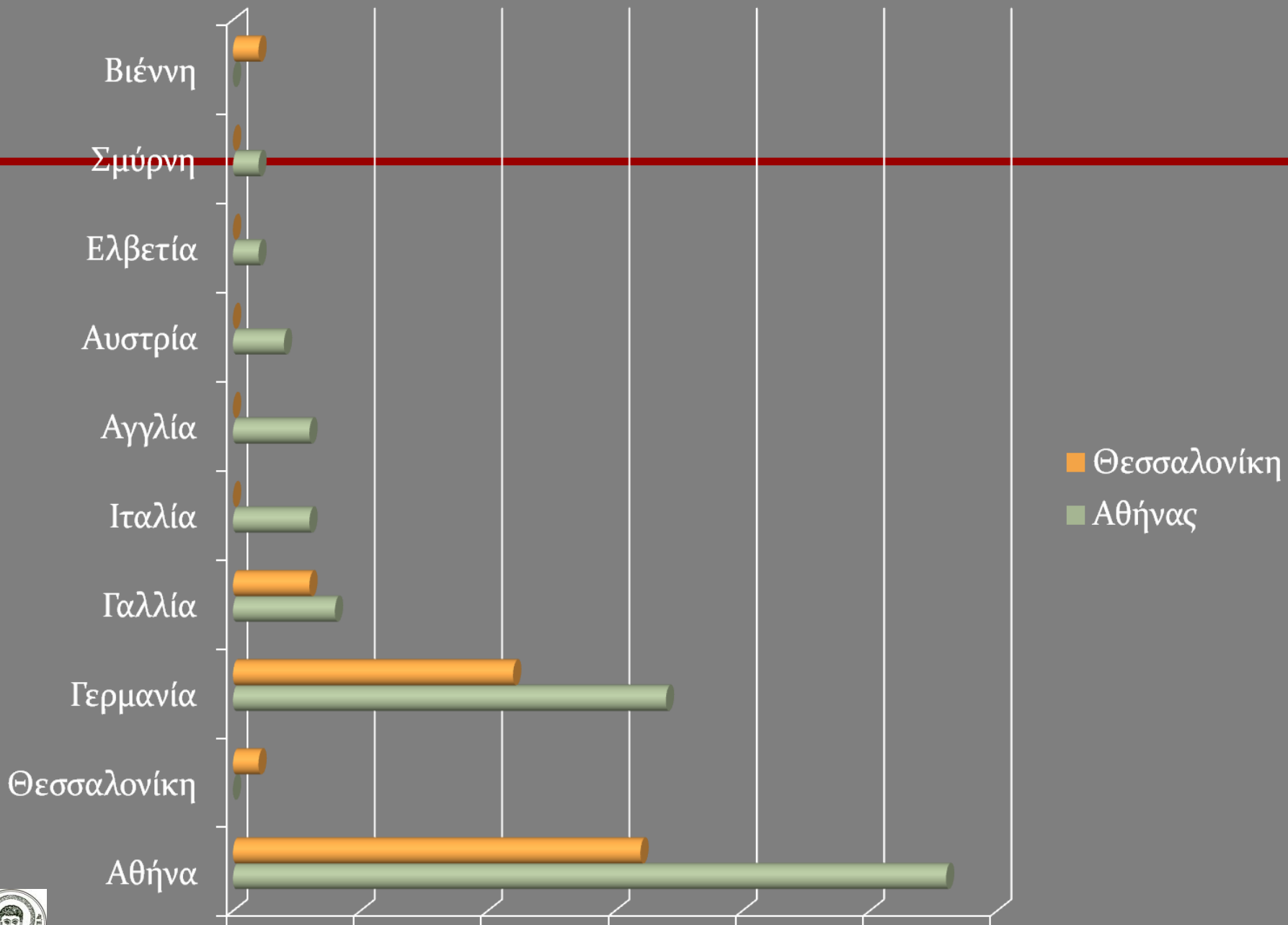

Ιστορία της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα: 6 'παράδειγμα' των Φιλοσοφικών

Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής

0 5 10 15 20 25 30
 Οστορία της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα: Το 'παράδειγμα' των φιλοσοφικών σχολών

Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής

Αδαμάντιος Αδαμαντίου
(1875- 1937)

<http://www.hellenicaworld.com/Greece/Person/gr/AdamantiosAdamantiou.html>

Α. Αδαμαντίου (1875- 1937)

- Γεννιέται: Αθήνα
- Εγκύκλιες σπουδές: Σύρο
- 1893 : Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών
- 1900: Ecole Normale Supérieure
- μόλις πήρε το δίπλωμα, μετέβη στο Άγιο Όρος, ώστε να εργαστεί στην σύνταξη των χειρογράφων των Μονών.
- 1908: πρώτος Έφορος των Αρχαιοτήτων του Χριστιανισμού και του Μεσαιωνικού Ελληνισμού

Υπήρξε:

- Σύμβουλος της Αρχαιολογικής Εταιρείας
&
- Διευθυντής του Βυζαντινού Μουσείου (1914-1923)
« Το Βυζαντινόν Μουσείον τάχιστα και ευκολώτατα θέλει καταστή το πρώτον Ανατολής και Δύσεως. Και θα είναι πρωτίστως ο ναός της τέχνης και της ιστορίας της Μεσσαιωνικής Ελλάδος. Δια τούτον το Μουσείον ημών δε θ'αποκληθῆ οὔτε απλως Χριστιανικόν οὔτε απλώς Μεσσαιωνικόν ἀλλ'ως πάσας τας ιδιότητας ταύτας συνενούν και ως περιλαμβάνον τα μνημεία του όλου βίου του έθνους, θα ονομασθῆ με το όνομα το συμβολίζον την όλην ιστορικήν έννοιαν της Μεσσαιωνικής Ελληνικής αυτοκρατορίας, Βυζαντινόν Μουσείον.»

(Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού-από την ιστορία του Βυζαντινού Μουσείου σ. 65)

Αδαμάντιος Αδαμαντίου

- 1912: τακτικός καθηγητής
↓
 1. Ιστορία της Βυζαντινής τέχνης
 2. Ιστορία του Βυζαντινού πολιτισμού

ΕΔΡΑ: Βυζαντινή Ιστορία και Αρχαιολογία

Έμφαση στις Βυζαντινές Σπουδές

1. Βυζαντινή Τέχνη
2. Βυζαντινός Πολιτισμός
3. Βυζαντινή Ιστορία

Αδαμάντιος Αδαμαντίου

Επίπεδα διδασκαλία

θεωρία

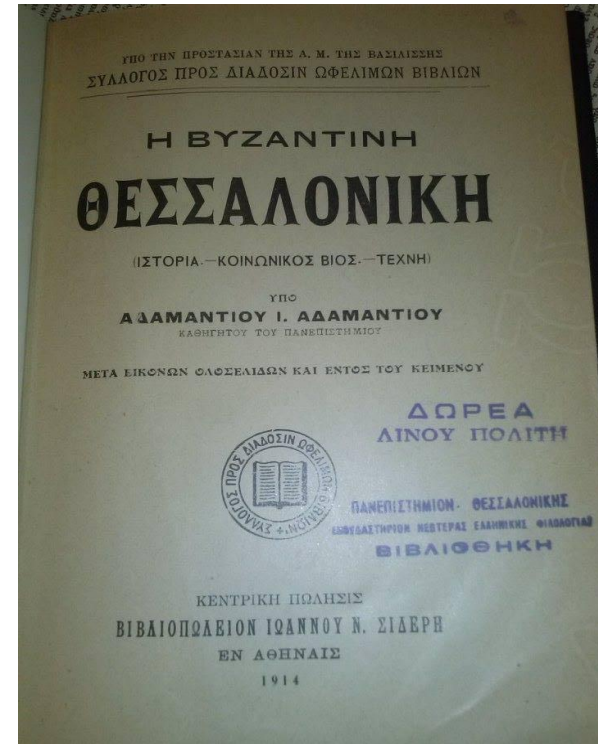
φροντιστηριακές ασκήσεις

&

Επισκέψεις στα μουσεία για τους δευτεροετείς,
τριτοετείς και τεταρτοετείς φοιτητές

Γράφει :
βιβλία
εργασίες
μελέτες
άρθρα

Η βυζαντινή Θεσσαλονίκη

Ιωάννης Βογιατζίδης (1877 -1961)

http://www.phil.auth.gr/portreta/zwgrafika_portreta.html

Γιώργου Τούγια (1922), ελ. σε μουσαμά, 80 X 64, 1962, αρ. κατ. 60.

Ιωάννης Βογιατζίδης (1877 -1961)

- Γεννιέται : Άνδρο
- Γυμνασιακές σπουδές : Σύρο
- Φιλοσοφική Σχολή Αθήνας
- 1898 - 1904 εργάζεται ως καθηγητής της μέσης εκπαίδευσης
- 1905 - 1911 εργάζεται ως επιμελητής αρχαιοτήτων
- Μετεκπαίδευση (1913-1914): Γερμανία(Μόναχο)

- 1914 διορίζεται στο «Ιστορικό Λεξικό της Νέας Ελληνικής»

- Καθηγητής Φιλοσοφικής Θεσσαλονίκης (1926-1948)
Έδρα Βυζαντινής και Σύγχρονης Ιστορία

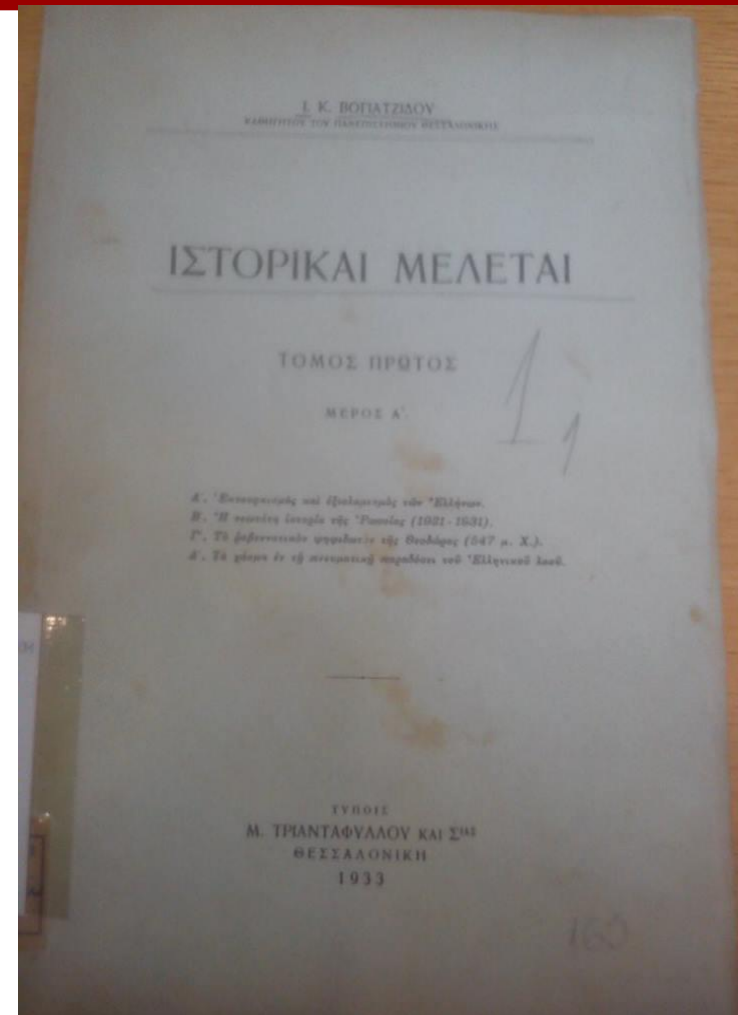
- Επίπεδα διδασκαλίας
 ↙ ↘
 θεωρία φροντιστηριακές ασκήσεις

- Έμφαση στις Βυζαντινές Σπουδές
Γενική Μεσαιωνική Ιστορία
Βυζαντινή Ιστορία
Βυζαντινός Πολιτισμός

- Γράφει : βιβλία
άρθρα
εργασίες
μελέτες

❖ «Ιστορικάί μελέται
Θεσσαλονίκη» (1933)

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ

Α.ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ-Ι.ΒΟΓΙΑΤΖΙΔΗΣ

διαφορές

- Γεννιέται : Αθήνα
- Σπουδές:
“Ecole Normal
Supérieure ”- Γαλλία
- Φιλοσοφική Αθήνας(1912-1937)
Τακτικός καθηγητής
- Έδρα Βυζαντινής Ιστορίας και
Αρχαιολογίας
- Γεννιέται : Άνδρο
- Σπουδές:
Αθήνα Φιλοσοφική Σχολή
Γερμανία
- Φιλοσοφική
Θεσσαλονίκης(1926-1948)
Τακτικός καθηγητής
- Έδρα Βυζαντινής και Σύγχρονης
Ιστορίας

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ

Α.ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ-Ι.ΒΟΓΙΑΤΖΙΔΗΣ

ομοιότητες

- Μετεκπαίδευση : Βυζαντινή Ιστορία
- Μαθήματα : Βυζαντινή Τέχνη
Βυζαντινός Πολιτισμός
Βυζαντινή Ιστορία
- Γράφουν : βιβλία
άρθρα
εργασίες
μελέτες
ΘΕΜΑ → Εποχή Βυζαντίου
- Διδασκαλία : συνδυασμός
θεωρίας + φροντιστηριακές ασκήσεις

Θεόφιλος Βορέας (1873 - 1954)

<http://www.greekencyclopedia.com/articlefiles/greekencyclopedia/image0000751B.jpg>

Θ. Βορέας (1873- 1954)

- Γεννιέται: Αθήνα.
- Θεολογική, φιλοσοφική σχολή Αθήνας, Ριζάρειο εκκλησιαστική σχολή.
- Πανεπιστήμιο Λειψίας.
- Επιρροές: Βίλχεμ Βουντ.
- Διδάκτωρ φιλοσοφίας στο πανεπιστήμιο Λειψίας.
- 1900: υφηγητής της Θεολογικής σχολής.

- 1912: τακτικός καθηγητής

1. Φιλοσοφίας
2. Ψυχολογίας

ΕΔΡΑ: Συστηματικής φιλοσοφίας

- Υπήρξε:

Διευθυντής διδασκαλείου Τριπόλεως 1900.

και

Ιδρυτής του πρώτου ψυχολογικού εργαστηρίου 1925.

- 1929-1930: πρύτανης πανεπιστημίου Αθηνών.

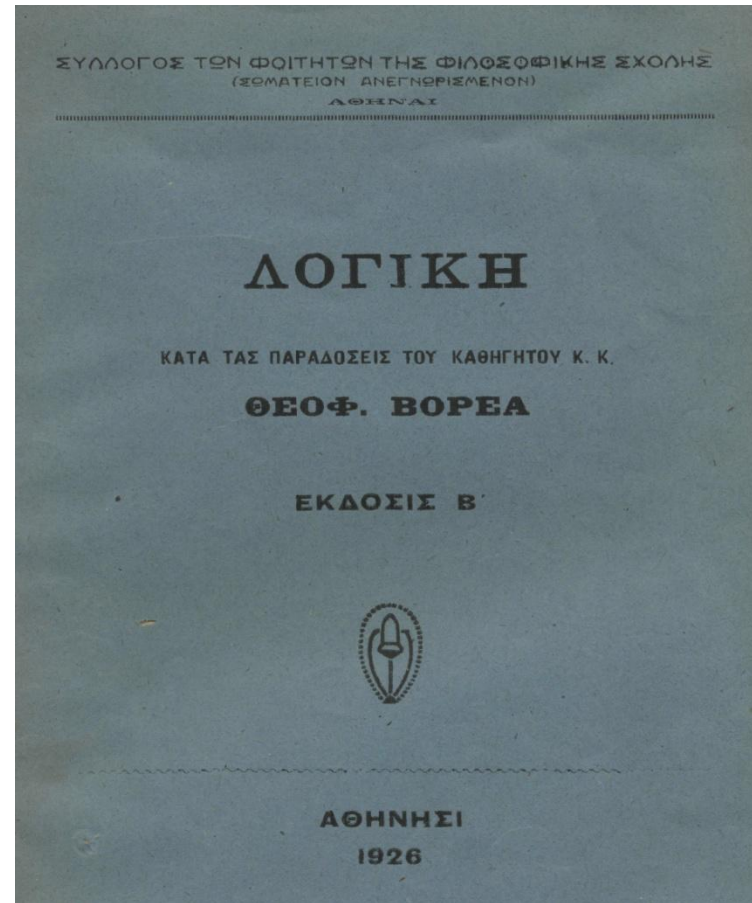

- Επίπεδα διδασκαλία
 - ↳ θεωρία
 - ↘ ασκήσεις στο φιλοσοφικό φροντιστήριο & πειραματικές ασκήσεις στο ψυχολογικό εργαστήριο
- Έμφαση στις Φιλοσοφικές σπουδές:
 1. Εισαγωγή στη φιλοσοφία
 2. Λογική
 3. Ηθική
 4. Αισθητική

Γράφει : βιβλία
άρθρα
εργασίες
μελέτες

«Λογική κατά τὰς παραδόσεις»
(1926)

Ιωάννη Ιμβριώτης (1897 – 1979)

http://www.phil.auth.gr/portreta/fwtografika_portreta.html

Ιωάννης Ιμβριώτης (1897-1979)

- Γεννιέται : Κυδωνιές Μικράς Ασίας
- Φιλοσοφική Σχολή Αθήνας
- Πανεπιστήμια Βερολίνου και Σορβόνης
- Ειδίκευση στον τομέα της Ψυχολογίας
- Υφηγητής της Ψυχολογίας (1932), υφηγητής (1933) και (1940) τακτικός καθηγητής Φιλοσοφίας στη Φιλοσοφική Θεσσαλονίκης
- 1948 : απολύεται
- 1974 : Επίτιμος καθηγητής Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

- Επίπεδα διδασκαλία

θεωρία

ασκήσεις στο φιλοσοφικό φροντιστήριο
ασκήσεις στο ψυχολογικό εργαστήριο

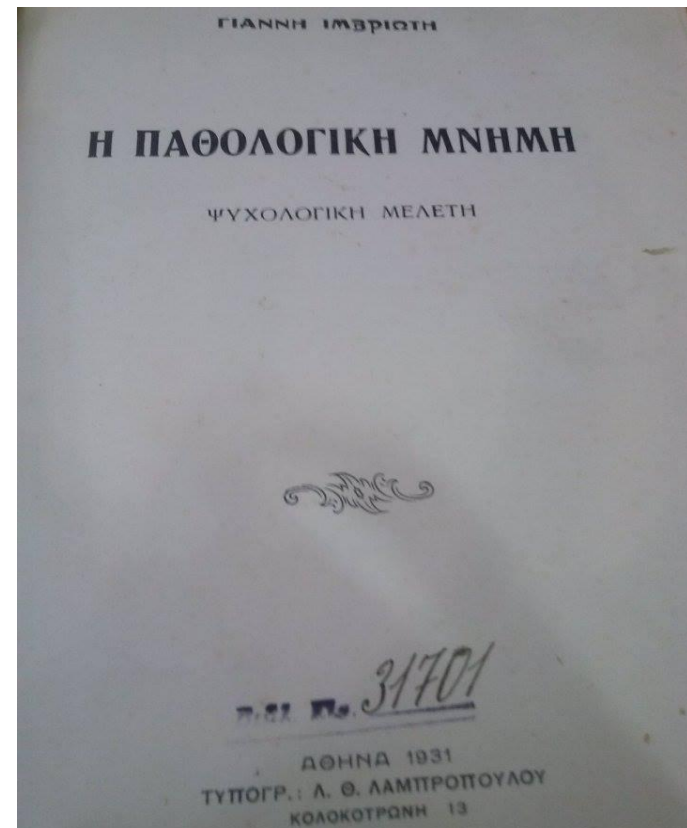
- Έμφαση στα μαθήματα ψυχολογίας

- Γενική Ψυχολογία
- Ψυχολογία της τέχνης
- Ψυχολογία της μάθησης
- Ψυχολογία της γλώσσας
- Ψυχολογία ατομικών διαφορών

- Γράφει : μελέτες

βιβλία

εργασίες

Συγκριτικά Θ. Βορέας – Ι. Ιμβριώτης

διαφορές

- Γεννιέται: Αθήνα
- Σπουδές: Λειψία
- Φιλοσοφική σχολή Αθηνών (1912-1949)
- Γεννιέται: Μ. Ασία
- Σπουδές: Βερολίνο, Σορβόνη
- Φιλοσοφική σχολή Θεσσαλονίκης (1932-1948)

Συγκριτικά Θ. Βορέας – Ι. Ιμβριώτης

ομοιότητες

- Έδρα : Φιλοσοφίας
- Ασχολήθηκαν: ψυχολογία, φιλοσοφία
- Γράφουν: βιβλία
άρθρα
εργασίες
μελέτες
Θέμα – φιλοσοφία, ψυχολογία
- Διδασκαλεία: συνδυασμός θεωρίας και φροντιστηριακών και πειραματικών ασκήσεων

Βιβλιογραφία

- Αδαμαντίου, Α. , 1919. *Ιστορία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας*. Αθήνα: Εστία.
- Βορέας, Θ., 1926. *Λογική κατά τας παραδόσεις*. Αθήνα:
- Βορέας, Θ., 1928. *Εγκέφαλος και ψυχή εν τη αρχαία Φιλοσοφία*. Αθήνα:
- Βογιατζίδου, Ι.Κ., 1916. *Η πρόθεσις από εν τη Νέα Ελληνική*. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Βογιατζίδου, Ι.Κ., 1918. *Αμοργός, Ιστορικά έρευναί περί τη νήσου*. Αθήνα: Τύποις Π.Δ.Σακελλαρίου.
- Βογιατζίδου, Ι.Κ., 1939. *Κωνσταντίνος ΙΒ, Ανάλυσις και Ερμηνεία του Βίου Αυτού(1868-1923)*. Αθήνα: Τύποις Μιχ.Τριανταφύλλου.

Βιβλιογραφία

- Βογιατζίδου, Ι.Κ., 1933. *Ιστορικά μελέται*. Θεσσαλονίκη: Τύποις Μιχ.Τριανταφύλλου και Σίας.
- Βογιατζίδου, Ι.Κ., 1946. *Τα προς Βορράν Σύνορα του Ελληνισμού*. Θεσσαλονίκη: αε.
- Ιμβριώτης, Ι., 1932. *Μορφολογική Ψυχολογία : Συστηματική και κριτική μελέτη*. Αθήνα: τυπογραφείο Σεράση.
- Ιμβριώτης, Ι., 1934. *Μορφολογική Ψυχολογία 2 : Συστηματική και κριτική μελέτη*, τεύχος Β'. Αθήνα:
- Ιμβριώτης, Ι., 1931. *Παθολογική μνήμη: ψυχολογική μελέτη*. Αθήνα: τυπογραφείο Λ.Θ. Λαμπρόπουλου.
- Δημαράς Αλ., 2004^α. Η ιστοριογραφία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης: Απαρχές και θεσμοθέτηση (1821-1967). στο: Π. Κιτρομηλίδης – Τρ. Σκλαβενίτης (επιμ.), 2004^α. *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας 1833-2002*. Πρακτικά Δ' Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας, τόμ. Α' , σσ. 475-494.

Βιβλιογραφία

- Καραμανωλάκης, Β., 2006. *Η συγκρότηση της ιστορικής επιστήμης και η διδασκαλία της Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (1837-1932)*. Αθήνα: Ι.Α.Ε.Ν.-Γ.Γ.Ν.Γ.
- Σκαρπαλέζος, Α., 1964. *Από την ιστορίαν του Πανεπιστημίου Αθηνών (ιστορικά κείμενα και ιστορικά στοιχεία)*. Αθήναι: Χαραλ. Λ. Συνοδινού Ε.Ε.
- Φούκας, Β., 2011. Η διδασκαλία της Ιστορίας στις Φιλοσοφικές Σχολές Αθηνών και Θεσσαλονίκης κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου: Μια ιστορικο-συγκριτική προσέγγιση. στο: *Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης*, τχ. 9, σσ. 95-122.

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Φλωρεντία Αντωνίου
Θεσσαλονίκη, χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

